

Milujte své nepřátele

VY VŠAK MILUJTE
SVÉ NEPŘÁTELE
A BUĎTE K NIM DOBŘÍ

LUKÁŠ 6:35

Matoušovo evangelium 5. kapitola, verše 43-48:

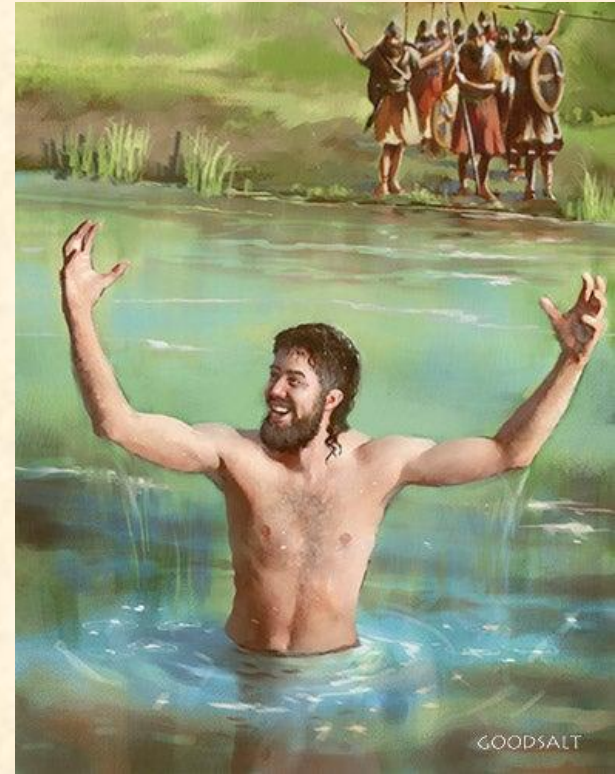
*„Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Budeš milovat svého bližního‘ a nenávidět svého nepřítele. Já však vám pravím: **Milujte své nepřátele, žehnejte těm, kdo vás proklínají, dobře čiňte těm, kdo vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vás urážejí a pronásledují, abyste byli syny svého Otce, který je v nebesích**; neboť on nechává své slunce vycházet nad zlými i dobrými a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. Jestliže si zamilujete ty, kteří vás milují, jakou máte odměnu? Což i celníci nečiní totéž? A pozdravíte-li jen své bratry, co činíte navíc? Nečiní totéž i pohané? Budte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“*

Kniha Přísloví 24. kapitola, verše 17-18:

Neraduj se, když tvůj nepřítel padne, a když klopýtne, ať tvé srdce nejásá, jinak to Hospodin uvidí a bude to zlé v jeho očích a odvrátí od něj svůj hněv.

Milujte své nepřátele - Naamán

- ▶ 2. Královská, 5. kapitola, verše 1-4:
- ▶ *Naamán, velitel armády aramejského krále, byl před svým pánem významným a vznešeným mužem, neboť skrze něj dal Hospodin Aramejcům záchranu. Ten muž byl udatný hrdina, ale byl postižen malomocenstvím. Když jednou Aramejci vytáhli na loupežnou výpravu, odvedli z izraelské země mladé děvče. Sloužilo pak Naamánově ženě. Řeklo své paní: Kéž by se můj pán dostal před proroka, který je v Samaří. Potom by ho zbavil malomocenství. Naamán šel a oznámil svému pánu: To děvče z izraelské země povídalo to a to.*
- ▶ Dívku unesli z rodné země, nevíme, co se stalo s její rodinou...
- ▶ Sloužila Naamánově ženě, ženě muže, který možná zavraždil její rodiče, známé...
- ▶ Mohla se radovat z toho, že Naamán onemocněl – mohl to být trest za jeho zlé činy
- ▶ Přesto měla se svým pánem soucit, chtěla mu pomoci k uzdravení
- ▶ Možná chtěla, aby se setkal s Boží mocí a poznal jediného pravého Boha
- ▶ Znala proroka Elíšu a věděla o tom, že si ho Bůh mocně používá
- ▶ Je zajímavé, že její paní její radu přijali (tonoucí se stébla chytá?)
- ▶ Možná na ně zapůsobil její charakter, víra, oddanost...

Milujte své nepřátele

- ▶ 2. Královská, 5. kapitola, verše 14-17:
 - ▶ *Sestoupil tedy, ponořil se sedmkrát do Jordánu podle slova muže Božího a jeho tělo se obnovilo a bylo jako tělo malého chlapce — byl čist. Pak se vrátil k muži Božímu, on a celý jeho doprovod. Přišel, postavil se před ním a řekl: **Hle, nyní vím, že na celé zemi není Bůh, jenom v Izraeli. A teď přijmi dar od svého otroka. On ale odpověděl: Jakože živ je Hospodin, kterému sloužím, nepřijmu. Ačkoliv ho nutil, aby přijal, on to odmítl. Nato Naamán řekl: Když ne, tak dovol, ať je tvému otroku dán náklad prsti, co unese pár mezků, **neboť tvůj otrok již nebude připravovat zápalné oběti ani obětní hody jiným bohům, jenom Hospodinu.*****
- ▶ Soucit s nemocným Naamánem způsobil, že se stal zázrak – uzdravení z nevyléčitelné choroby, nevíme, na kolik lidí toto svědectví o mocném Bohu mělo vliv (družina, rodina, přátelé...)
- ▶ Exodus (2. Mojžíšova), 23. kapitola, verše 4-5:
 - ▶ *Když narazíš na býka svého nepřítele nebo jeho osla, který se zatoulal, jistě mu ho přivedeš zpět. Když uvidíš osla toho, kdo tě nenávidí, ležícího pod svým břemenem, nenecháš ho samotného, ale jistě ho spolu s ním dáš do pořádku.*
- ▶ Přísloví, 25. kapitola, verše 21-22:
 - ▶ *Jestliže ten, kdo tě nenávidí, hladoví, nakrm ho chlebem, jestliže žízní, napoj ho vodou, neboť mu nahrneš řeřavé uhlí na hlavu a Hospodin ti odplatí.*

Milujte své nepřátele

► 2. Královská, 6. kapitola, verše 12-23:

- *Jeden z jeho otroků řekl: Nikoli, můj pane a králi, ale prorok Elíša, který je v Izraeli, oznamuje izraelskému králi věci, které mluvíš ve své ložnici. Řekl: Jděte a podívejte se, kde je. Pak pošlu a zajmu ho. Oznámili mu: Je v Dótanu. Poslal tam koně a vozy, ohromné vojsko. Přitáhli v noci a obklíčili město. Služebník muže Božího vstal časně ráno, vyšel, a hle, vojsko bylo kolem města, koně i vozy. Jeho služebník se ho zeptal: Ach, můj pane, co budeme dělat? Odpověděl: Neboj se, protože s námi jich je víc než s nimi. Pak se Elíša modlil: Hospodine, otevři jeho oči, ať vidí. A Hospodin otevřel služebnickovy oči a viděl, hle, pohoří kolem Elíši bylo plné koní a ohnivých vozů. Jak k němu Aramejci sestupovali, modlil se Elíša k Hospodinu: Raň tento národ slepotou. A ranil je slepotou podle Elíšova slova. Elíša jim řekl: Toto není ta cesta a to město. Pojdte za mnou a přivedu vás k muži, kterého hledáte. Pak je přivedl do Samaří. I stalo se, když přišli do Samaří, že Elíša řekl: Hospodine, otevři jejich oči, ať vidí. Hospodin otevřel jejich oči a viděli, že jsou uprostřed Samaří. Když je uviděl izraelský král, zeptal se Elíši: Mám je pobít, můj otče? Odpověděl: Nepobíjej. Cožpak jsi je zajal svým mečem a lukem, že je chceš pobít? Předlož jim chléb a vodu, ať jedí a pijí a pak ať jdou ke svému pánu. Uspořádal jim velkou hostinu, jedli a pili a pak je propustil a oni šli ke svému pánu. A aramejské loupežné hordy již znovu do izraelské země nepřitáhly.*

- Bůh dokáže ochránit ty, kdo na Něj spoléhají, měl připravenou nepřemožitelnou Boží armádu

- Přesto aramejskou armádu nepobil, mnohem lepší bylo nechat je žít

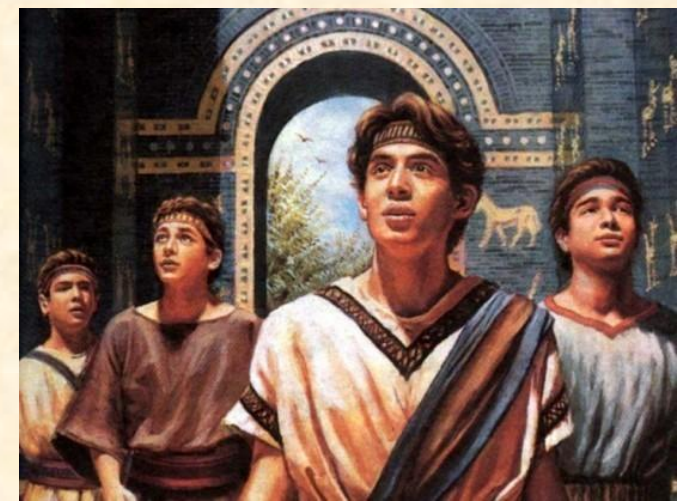
- Prožili nadpřirozené Boží jednání, zpočátku asi nechápali, co se děje

- Ale pak si uvědomili, že existuje jediný mocný Bůh, který si váží jejich života

Milujte své nepřátele - Daniel

- ▶ Daniel, 1. kapitola:
- ▶ *Ve třetím roce kralování judského krále Jójakíma přitáhl babylonský král Nebúkadnesar k Jeruzalému a oblehl jej. Panovník Hospodin mu tehdy do ruky vydal judského krále Jójakíma i některé předměty domu Božího, on je vzal s sebou do země Šineár, do domu svého boha, a ty předměty přinesl do chrámové klenotnice svého boha. Král pak řekl Ašpenazovi, vrchnímu komorníkovi, aby ze synů Izraele, jak z královského potomstva, tak ze šlechty, přivedl mladíky, kteří nemají žádnou vadu, hezkého vzhledu, rozumné v každém ohledu, vzdělané i chápavé, kteří jsou schopni sloužit v královském paláci a učit se chaldejskému písemnictví a jazyku..... Mezi nimi byli ze synů Judových Daniel, Chananjáš, Míšael a Azarjáš. Vrchní komorník jim dal jména — Danielovi dal Beltšasar, Chananjášovi Šadrak, Míšaelovi Méšak a Azarjášovi Abed-nego.....Této čtveřici mladíků dal Bůh, že znali všechno písemnictví i moudrost a rozuměli tomu, Danielovi nadto dal chápat každé vidění a sny. Po uplynutí doby, kdy měli být přivedeni, jak řekl král, přivedl je vrchní komorník před Nebúkadnesara. Král s nimi hovořil a mezi nimi všemi se nenašel nikdo jako Daniel, Chananjáš, Míšael a Azarjáš. Nastoupili tedy službu před králem. A vždy, kdykoli po nich král žádal moudré chápání, shledal, že desetkrát převyšují všechny kouzelníky a věštce v celém jeho království. Daniel sloužil až do prvního roku krále Kýra.*
- ▶ Ti čtyři mladíci zažili krutou válku, kdy jejich národ byl poražen
- ▶ Byli odvedeni do cizí země, dokonce jim vzali jejich jména
- ▶ Přesto zůstali věrní svému Bohu, nechtěli se poskvřňovat
- ▶ Chovali se uctivě ke svým zotročovatelům, ke správci i ke králi
- ▶ Daniel vyložil králi jeho sny a moudře mu radil k jeho prospěchu
- ▶ Nehledal pomstu, ale chtěl být požehnáním, Bůh se skrze něj oslavil

Milujte své nepřátele - Daniel

► Daniel, 4. kapitola, verše 15-34:

► Tento sen viděl jsem já, král Nebúkadnesar. A ty, Beltšasare, pověz výklad. Neboť všichni mudrci mého království nejsou schopni mi ten výklad oznámit, ty však můžeš. Vždyť duch svatých bohů dlí v tobě. Nato Daniel, jehož jméno bylo Beltšasar, zůstal asi hodinu vylekán, ta pomyslená ho zděsila. Promluvil tedy znovu král: Beltšasare, nechť nezděsí tě ani sen, ani výklad. Beltšasar odpověděl a řekl: Můj pane, tvým nepřátelům ten sen a můj výklad tvým protivníkům. Strom, který jsi viděl — jenž vyrostl a zesílil a svou výškou dosahoval až k nebi, takže byl vidět na sám kraj světa, jenž listí měl krásné i ovoce hojné a na němž byla potrava pro každého, pod nímž přebývala polní zvěř, v jehož větvích se zdržovalo nebeské ptactvo — to jsi ty, králi, jenž jsi vyrostl a zesílil, svou velikostí vyrostls a dosáhl jsi k nebi a svou vládou na sám kraj světa. A že král viděl strážného a svatého, jak sestupuje z nebes a praví: Podetněte ten strom a zničte jej, avšak pařez mu s kořeny ponechte v zemi a v poutech železných i bronzových mezi polní travou ať se nebeskou rosou smáčí a se zvěří polní se dělí, dokud by přes něho nepřešlo sedm časů — tento výklad, králi, je i výrok Nejvyššího, který zasáhl na mého pána, krále. Vyženou tě totiž od lidí a tvůj příbytek bude mezi polní zvěří. Budou ti dávat spásat porost jako dobytku a nechají tě smáčet nebeskou rosou. Tak přes tebe přejde sedm časů, dokud nepoznáš, že v lidském kralování vládne Nejvyšší a dává je, komukoli ráčí. A že přikázali pařez tomu stromu s kořeny ponechat, tvé království se ti dostane poté, co poznáš, že vládnou nebesa. **Raději, králi, kéž bys dal na mou radu a své hříchy ve prospěch spravedlnosti odvrhl a své nepravosti ve prospěch dobročinnosti vůči chudým. Třeba se tvá spokojenost prodlouží.** To vše krále Nebúkadnesara zasáhlo. Když se totiž po uplynutí dvanácti měsíců procházel po babylonském královském paláci, prohlásil král: Tak tedy toto je ten velký Babylon, který jako sídlo královské jsem já vybudoval silou své moci a ke cti svého majestátu. Ještě měl král to slovo v ústech, když tu z nebes dolehl hlas: Tobě se praví, králi Nebúkadnesare: Království od tebe odešlo. Od lidí tě vyženou a tvůj příbytek bude mezi polní zvěří. Budou ti dávat spásat porost jako dobytku. Tak přes tebe přejde sedm časů, dokud nepoznáš, že v lidském kralování vládne Nejvyšší a dává je, komukoli ráčí. V té chvíli se ono slovo o Nebúkadnesarovi naplnilo. Od lidí byl vyhnán, porost jako dobytek spásal a tělo se mu nebeskou rosou smáčelo, až mu vlasy vyrostly jako orlí peří a nehty měl jako ptačí drápy. Avšak po uplynutí té doby jsem já, Nebúkadnesar, pozdvihl své oči k nebesům a mé poznání se mi navrátilo. Nejvyššímu jsem dobrořečil a věčně živého chválil a oslavoval, neboť jeho vláda je vláda věčná a jeho království trvá z pokolení na pokolení. Všichni obyvatelé země se počítají za nic, vždyť jak se mu zlíbí, nakládá s vojskem nebeským i s obyvateli země. Není, kdo by mu mohl dát přes ruku a říci mu: Cos to provedl?! V té době mi navrátil mé poznání, také čest mého kralování a můj majestát, dokonce mi vrátil i můj vzhled, **a tu mne mí rádcové a velmoži vyhledali. Byl jsem znovu nastolen ve svém království a přidána mi byla neobyčejná velikost. Nyní já, Nebúkadnesar, uctívám a vyvyšuji a oslavuji Krále nebes, jehož všechny činy jsou pravda, jehož stezky právo a jenž je mocen pokořit ty, kdo si vedou pyšně.**

Milujte své nepřátele – příběh z Afriky

- ▶ Corrie ten Boom, kniha Tulákem pro Krista, kapitola Světla z nejtemnější Afriky:
- ▶ Tomáš byl štíhlý černý muž, který žil uprostřed Afriky v kulaté chýši spolu se svou velkou rodinou. Miloval Pána a miloval lidi – neporazitelná kombinace. Tomášův soused, který bydlel naproti přes špinavou uličku, nenáviděl Boha a nenáviděl lidi jako Tomáše, kteří milovali Boha. Tato nenávisť byla silnější a silnější. Šlo to tak daleko, že v noci se přikrýval a zapaloval slaměnou střechu Tomášovy chýše, a ohrožoval tak jeho děti. To se stalo tři noci po sobě. Tomášovi se pokaždé podařilo vyběhnout z chýše a plameny uhasit dříve, než zničily střechu a stěny. To že svému sousedovi nikdy neřekl nelaskavé slovo, jen mu projevoval lásku a odpuštění, způsobilo, že soused ho nenáviděl ještě více. Jedné noci se soused zase připlížil přes ulici a zapálil Tomášovi střechu. Té noci se však zvedl silný vítr a když Tomáš vyběhl, aby oheň uhasil, jiskry přeskočily uličku a zapálily sousedův dům. Tomáš uhasil oheň na své střeše a pak přeběhl uličku, aby hasil oheň na střeše souseda. Podařilo se mu plameny uhasit, ale přitom si zle popálil ruce a ramena. Ostatní sousedi pověděli náčelníkovi kmene, co se stalo. Náčelník se tak rozzuřil, že poslal svou stráž, aby souseda zatkla a uvrhla do vězení. Toho večera přišel Tomáš do shromáždění, kde jsem mluvila (jak to dělával každý večer). Všimla jsem si jeho těžce popálených rukou a zeptala se ho, co se stalo. Se zdráháním mi příhodu vyprávěl. „To je dobře, že je teď ve vězení,“ řekla jsem. „Teď už tvoje děti nebudou v nebezpečí a on se nemůže pokusit znovu zapálit tvůj dům.“ „To je pravda,“ odpověděl. „Ale je mi ho tak líto. Je to neobyčejně nadaný člověk, a teď musí žít spolu se všemi těmi zločinci ve strašném vězení.“ „Pak se za něho modleme,“ řekla jsem. Tomáš klesl na kolena, zvedl popálené a ovázané ruce a začal se modlit: „Pane, požaduji svého souseda pro tebe. Pane, osvobod ho a učiň zázrak, abychom se my dva v budoucnu stali týmem, který by do našeho kmene přinesl evangelium. Amen.“ Nikdy jsem neslyšela takovou modlitbu. O dva dny později jsem mohla jít do vězení. Mluvila jsem k vězňům o Boží radosti a Boží lásce. Ve skupině pozorně naslouchajících byl Tomášův soused. Když jsem se ptala, kdo chce přijmout Ježíše do svého srdce, tento muž zvedl ruku jako první. Po shromáždění jsem mu řekla, jak ho Tomáš miluje, jak si popálil ruce, když se snažil uhasit jeho dům, a jak se modlil, aby se stali týmem, který by šířil evangelium. Z mužových očí se kutálely velké slzy, pokývl hlavou a řekl: „Ano, ano, tak to bude.“ Druhého dne jsem to řekla Tomášovi. Chválil Boha a řekl: „Vidíte, Bůh udělal zázrak. Od Něho nemůžeme nikdy očekávat příliš málo. Odběhl dolů stezkou a jeho tvář zářila radostí.“

Milujte své nepřátele

- ▶ List Římanům, 5. kapitola, verše 6-8 :
- ▶ *Vždyť když jsme ještě byli bezmocní, zemřel Kristus v určený čas za bezbožné. Sotva kdo podstoupí smrt za spravedlivého, i když za dobrého by se snad někdo i odvážil zemřít. Bůh však projevuje svou lásku k nám tím, že **Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní.***
- ▶ Pán Ježíš nás miloval a neváhal se za nás obětovat, i když jsme žili jako „bezbožníci“
- ▶ Viděl okamžik, kdy se obrátíme a uvědomíme si velkou Boží milost a dobrotu, viděl naši záchranu
- ▶ Zlo totiž nepřemůže další zlo, to jen zlo znásobí, přidá další zlo v pořadí...
- ▶ Zlo může být přemoženo jen dobrem, tím je zastaveno jeho další působení
- ▶ List Římanům 12. kapitola, verš 21:
- ▶ ***Nenech se přemáhat zlem, ale přemáhej zlo dobrem.***
- ▶ Vytvoří se prostor pro zastavení člověka, pro procitnutí a odhalení ďáblova klamu
- ▶ Láska k tomu, kdo nám škodí, může vyvolat pocit zahanbení a hledání nápravy
- ▶ Dostane šanci dát do pořádku svůj život, svoje svědomí, možná ho to povede k tomu, že bude hledat zdroj naší „nepochopitelné a bezpodmínečné lásky“
- ▶ Bůh si právě takové okamžiky použije ke své slávě a k záchraně dalších lidí
- ▶ Můžeme tím inspirovat ostatní k odpouštění a velkorysosti vůči druhým

Milujte své nepřátele

- ▶ Mons. prof. PhDr. Tomáš Halík, Th.D., článek na internetu „Milujte své nepřátele:
- ▶ **Bůh nás nemiluje proto, že jsme dobří, nýbrž proto, že on je dobrý.** Nemáme napodobovat lidské zlo, nýbrž Boží dobrotu. A nekalkulujme s tím, že nám to něco vynese. Ježíš jasně říká, že to znamená vzít na sebe kříž.
- ▶ Pochopil jsem to teprve po letech: **Zlo nám může způsobit mnoho bolesti a škod, avšak zvítězí nad námi jenom tehdy, když vstoupí do nás, kdy nás přetáhne na svou hrací plochu – a to se stane tehdy, když převezmeme jeho metody.** Když za zlo odplácíme zlem. Když se v zápasu se zlem stáváme sami zlými. Zlo je nebezpečné tím, že je infekční. Tím nám může ublížit opravdu nejvíc. To je mnohem horší než všechny ostatní škody, které nám může způsobit.
- ▶ Ježíšova slova v dnešním evangeliu šokují a provokují. Vyzývají k něčemu, co je podle našich lidských měřítek nemožné a absurdní, a pokud se někdo vydal na cestu hledání, jak tuto výzvu realizovat ve svém životě, určitě nemůže říci, že zde udělal už dost. **Už od selhání Adama v ráji podléháme pokušení být jako Bůh tím, že se chceme podobat Bohu v jeho suverénní vládě nad světem. Ježíš nás vyzývá ke zcela jinému způsobu, jak být jako Bůh: podobat se Bohu v jeho velkorysé lásce, nekonečném milosrdenství a odpouštění.** Nikoliv zlo za zlo, křivdu za křivdu, nikoliv jak ty mně, tak já tobě – nýbrž jak Bůh mně, tak já tobě.
- ▶ **Pamatujme na to, že každý křesťan je v tomto světě Boží vyslanec.**

SHRNUTÍ

„Na jihu Rakouska, v hornatých oblastech nad řekou Drávou, se nacházejí hloučky korutanských evangelíků. Mají podobný osud jako naši předchůdci na Vysočině či na Valašsku. V těžko přístupných oblastech se jim podařilo uchovat víru i v období protireformace. Nad dveřmi jednoho selského stavení lze číst nápis, který tam před dávnými věky nechal vytesat evangelický hospodář:

Za dobro oplácet dobrem je lidské,
za zlo oplácet zlem je živočišné,
za dobro odplácet zlem je ďábelské,
za zlo oplácet dobrem je božské.“

- Bůh miluje každého člověka, všichni zhřešili a potřebují očistit krví Pána Ježíše
- Mnoho lidí žije bezbožně, jako nepřátelé Božího království, i my jsme k nim kdysi patřili...
- Bůh nám dává přikázání, abychom milovali své nepřátele, ty, kteří nám nějak škodí (možná jen domněle)
- Máme jim žehnat, činit dobře, modlit se za ně
- Nesmíme odplácet zlým za zlé, tím se zlo jen znásobí
- Zlo lze přemoci jen dobrem, Bůh nám k této lásce dá sílu a pochopení, pokud Ho o to budeme prosit
- Díky Mu za to, že se nad námi smiloval, a tak se i my mějme milost pro ostatní

